

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 169

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

64. évfolyam

2021. május 5.

Tartalom

III Előkészítő jogi aktusok

TANÁCS

2021/C 169/01

A Tanács (EU) 14/2021 álláspontja első olvasatban a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából

A Tanács által 2021. április 13-án elfogadott szöveg ⁽¹⁾ 1

2021/C 169/02

A Tanács indokolása: A Tanács (EU) 14/2021 álláspontja első olvasatban a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából 26

HU

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

III

(Előkészítő jogi aktusok)

TANÁCS

A TANÁCS (EU) 14/2021 ÁLLÁSPONTJA ELSŐ OLVASATBAN

a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából

A Tanács által 2021. április 13-án elfogadott szöveg

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2021/C 169/01)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 167. cikke (5) bekezdésére és 173. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A kultúra, a művészetek, a kulturális örökség és a kulturális sokszínűség kulturális, oktatási, demokratikus, környezeti, társadalmi, emberi jogi és gazdasági szempontból egyaránt jelentős értéket képvisel az európai társadalom számára, amelyet ösztönözni és támogatni kell. A 2017. március 25-i Római Nyilatkozat és a 2017. december 14-i és 15-i Európai Tanács kimondta, hogy az oktatás és a kultúra alapvető jelentőséggel bír a mindenki számára befogadó és összetartó társadalmak kialakítása, valamint az európai versenyképesség megőrzése szempontjából.
- (2) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikke szerint az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Az említett értékek közősek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában. Az említett értékeket az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: a Charta) – amely az EUSZ 6. cikke szerint ugyanolyan jogi kötőerővel bír, mint a Szerződések – a benne foglalt jogok, szabadságok és alapelvek útján újjálag megerősítette és rögzítette. Nevezetesen, a Charta 11. és 13. cikke biztosítja a véleménynyilvánítás és tájékozódás szabadságát, illetve a művészet és a tudomány szabadságát.
- (3) Az EUSZ 3. cikke továbbá kimondja, hogy az Unió célja a béke, az általa vallott értékek és népei jólétének előmozdítása, és hogy – többek között – az Unió tiszteletben tartja saját kulturális és nyelvi sokféleségét, továbbá biztosítja Európa kulturális örökségének megőrzését és további gyarapítását.

⁽¹⁾ HL C 110., 2019.3.22., 87. o.

⁽²⁾ HL C 168., 2019.5.16., 37. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2019. május 28-i álláspontja (HL C 108., 2021.3.26., 934. o.) és a Tanács 2021. április 13-i álláspontja első olvasatban. Az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

- (4) A Bizottság „Új európai kulturális menetrend” című, 2018. május 22-i közleménye meghatározza a kulturális és kreatív ágazatokban követendő célkitűzéseket. Ezek közé tartozik a kultúrában és a kulturális sokszínűségben rejlő lehetőségek kiaknázása a társadalom kohéziójának és jólétének biztosítása érdekében, a kulturális és kreatív ágazatok határokon átnyúló dimenziójának erősítése, valamint növekedési lehetőségeik ösztönzése, a kultúraalapú kreativitás támogatása az oktatás és az innováció terén, illetve a munkahelyteremtés és a növekedés biztosítása érdekében, továbbá a nemzetközi kulturális kapcsolatok megerősítése. Az új európai kulturális menetrendet támogatni fogja – más uniós programokkal és alapokkal együtt – a Kreatív Európa program (a továbbiakban: a program). A kultúrában és a művészi kifejezőmódban rejlő eszmei értéket meg kell óvni és elő kell mozdítani, a művészi alkotásnak pedig a program központi elemét kell képeznie. Ez összhangban áll a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló, 2005. évi UNESCO-egyezménnyel is, amely 2007. március 18-án lépett hatályba, és amelynek az Unió és tagállamai részes felei.
- (5) Annak érdekében, hogy ösztönözzük a kulturális sokszínűség közös térségének a létrejöttét Európa népei számára, fontos előmozdítani a művészeti és kulturális alkotások, gyűjtemények és termékek transznacionális áramlását, ösztönözve a párbeszédet és a kulturális cserét, valamint a művészek és a kulturális és kreatív szakemberek transznacionális mobilitását.
- (6) A kulturális örökség védelme és gyarapítása elősegíti az Egyesült Nemzetek Szervezetének Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatával és a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányával összhangban álló, a kulturális életben való szabad részvételt. Ezért a kulturális örökség fontos szerepet játszik a békés és demokratikus társadalom építésében, a fenntartható fejlődést célzó folyamatokban, valamint a kulturális sokszínűség előmozdításában.
- (7) Az európai kulturális sokszínűség előmozdításának alapja a művészi kifejezés szabadsága, a művészek és a kulturális élet szereplőinek képességei és kompetenciái, a virágzó és reziliens kulturális és kreatív ágazatok létezése, valamint a művészek és a kulturális élet szereplőinek képessége műveik megalkotására, kitalálására, elkészítésére, valamint egy szélesebb és sokrétűbb európai közönségnek való terjesztésére. Ez bővíti a kulturális és kreatív ágazatok szereplőinek üzleti lehetőségeit, javítja a kreatív tartalmakhoz, a művészi kutatáshoz és a kreativitáshoz való hozzáférést, valamint hozzájárul azok népszerűsítéséhez, továbbá a fenntartható növekedéshez és a munkahelyteremtéshez. Mi több, a kreativitásnak és az új ismeretek elsajátításának az ösztönzése az ipari értékláncokon belül hozzájárul a versenyképesség és az innováció fokozásához. Az Unió gazdag kulturális és nyelvi sokszínűsége kulcsfontosságú érték az európai projekt szempontjából. Ugyanakkor az európai kulturális és kreatív piacot földrajzi sajátosságok, nyelvi sajátosságok vagy mindkettő jellemzik, amelyek a piac széttagoltságához vezethetnek. Ezért folyamatos erőfeszítésekre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy a kulturális és kreatív ágazatok teljes mértékben élvezhessék az európai egységes piac és különösen a digitális egységes piac előnyeit.
- (8) A digitális átállás paradigmaváltást jelent a kulturális és kreatív ágazatok számára. Átalakította a szokásokat, a kapcsolatokat, valamint a termelési és fogyasztási modelleket. Ez számos kihívást rejt magában. A digitális átállás ugyanakkor új lehetőségeket kínál a kulturális és kreatív ágazatok számára az európai művek megalkotása, terjesztése és az azokhoz való hozzáférés tekintetében, amely az európai társadalom egészének javát szolgálja. A programnak ösztönöznie kell a kulturális és kreatív ágazatokat arra, hogy kiaknázzák az említett lehetőségeket.
- (9) A programnak figyelembe kell vennie a kulturális és kreatív ágazatok kettős jellegét, elismerve egyrészt a kultúra eszmei és művészi értékét, másrészt pedig ezen ágazatok gazdasági értékét, beleértve az említett ágazatok növekedéséhez és a versenyképességhez, valamint kreativitáshoz és innovációhoz való, tágabb értelemben vett hozzájárulását. A programnak figyelembe kell vennie továbbá a kultúra pozitív hatását a kultúrák közötti párbeszédre, a társadalmi kohézióra és az ismeretek terjesztésére. Mindez erős európai kulturális és kreatív ágazatokat és mindekelőtt élénk audiovizuális iparágat tesz szükségessé, mivel sokféle közönség megszólítására képes és nagy gazdasági jelentőséggel bír más kreatív ágazatok szempontjából is. Ugyanakkor az egyre mélyrehatóbb digitális átállás, például a médiatartalmak előállításában és fogyasztásában végbement változások, valamint a globális platformok tartalomterjesztésben való egyre erősödő piaci pozíciója miatt még élesebbé vált a verseny a globális audiovizuális piacokon. Ezért szükség van az európai iparágnak nyújtott támogatás növelésére.

- (10) Amint azt a 445/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal ⁽⁴⁾ létrehozott „Európa kulturális fővárosai” elnevezésű uniós fellépés (a továbbiakban: Európa kulturális fővárosai) is jól példázta, a kulturális és kreatív ágazatok fontos szerepet játszanak az Unió területeinek megerősítésében és újjáélesztésében. Ily módon a kulturális és kreatív ágazatok kulcsfontosságú mozgatórugói a minőség alapú idegenforgalom, valamint a regionális és helyi fejlesztés és a városfejlesztés fellendítésének Unió-szerte.
- (11) Ahhoz, hogy a program hatékony legyen, figyelembe kell vennie a különböző kulturális és kreatív ágazatok sajátosságait és kihívásait, a különböző célcsoportokat és azok sajátos szükségleteit, mégpedig az audiovizuális ágazatra összpontosító ágon (a továbbiakban: a MEDIA ág), az egyéb kulturális és kreatív ágazatokkal foglalkozó ágon (a továbbiakban: a kultúra ág) és a szektorközi ágon (a továbbiakban: a szektorközi ág) belül kidolgozandó egyedi megközelítések révén.
- (12) A programnak támogatnia kell az olyan, európai hozzáadott értékkel rendelkező fellépéseket és tevékenységeket, amelyek kiegészítik a regionális, nemzeti, nemzetközi és egyéb uniós programokat és szakpolitikákat, és pozitív hatást gyakorolnak az európai polgárokra, továbbá támogatnia kell a kulturális és kreatív ágazatokon belüli transznacionális együttműködés és cserék fejlesztését és előmozdítását. E fellépések és tevékenységek révén a program hozzájárul az európai identitás és értékek megerősítéséhez, miközben előmozdítja a kulturális és nyelvi sokszínűséget.
- (13) A zene – annak valamennyi formájában és kifejezőmódjában – és különösen a kortárs és élő zene az Unió kulturális, művészeti és gazdasági tájképének és örökségének fontos alkotóeleme. A társadalmi kohézió egyik eleme, továbbá a gazdasági és kulturális fejlődés fokozásának kulcsfontosságú eszköze. A kultúra ágnak ezért figyelmet kell fordítania a zenei ágazatra.
- (14) A kultúra ágnak elő kell mozdítania a kreatív közösségek hálózatba szerveződését, és ösztönöznie kell a határokon átnyúló és multidiszciplináris együttműködést, mégpedig a különböző készségek – például például művészeti, kreatív, digitális és technológiai készségek – felhasználásával.
- (15) A szektorközi ág célja a különböző kulturális és kreatív ágazatok közötti együttműködési potenciál kiaknázása, valamint az előttük álló közös kihívások kezelése. Egy közös transzverzális megközelítés előnyökkel jár mind a tudástranszfer, mind az igazgatási hatékonyságnövekedés tekintetében. Ebben az összefüggésben a programirodák hozzájárulnak a program célkitűzéseinek eléréséhez és a program végrehajtásához.
- (16) Az audiovizuális ágazatban a digitális egységes piacra vonatkozó uniós szakpolitikákat kísérő uniós beavatkozásra van szükség. Ez különösen a szerzői jogi keret korszerűsítését érinti az (EU) 2019/789 ⁽⁵⁾ és az (EU) 2019/790 ⁽⁶⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az (EU) 2018/1808 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽⁷⁾ módosított 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁸⁾ révén. Az (EU) 2019/789 és az (EU) 2019/790 irányelv erősíteni hivatott az európai audiovizuális ágazati szereplők kapacitását az olyan alkotások létrehozására, a finanszírozására, gyártására és terjesztésére, amelyek markánsan megjelennek a különböző médiumokban, pl. a televíziós csatornákon, filmszínházakban vagy online videotétekben, amelyek elérhetőek és a közönség érdeklődésére tarthatnak számot egy Európán belüli és azon túlnyúló, nyitottabb és versenyképesebb piacon. Az említett irányelvek célja továbbá, hogy jól működő piacot teremtsenek az alkotók és a jogosultak számára, különösen a sajtókiadványok és az online platformok esetében, valamint biztosítsák a szerzők és előadóművészek tisztességes javadalmazását, amely szempontokat a program egészében figyelembe kell venni. Ezenkívül fokozni kell a támogatást annak érdekében, hogy reagálhassunk az elmúlt évek piaci fejleményeire, különösen arra, hogy a globális tartalomszolgáltató platformok pozíciója erősebb a hagyományosan európai alkotások gyártásába beruházó nemzeti műsorszolgáltatókénál. Mivel a piaci feltételek és az audiovizuális ágazat szereplői folyamatosan változnak, a program végrehajtásával kapcsolatban különös kritériumokat kell megállapítani a független produkciós cég fogalmának meghatározására.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 445/2014/EU határozata (2014. április 16.) az Európa kulturális fővárosai kezdeményezés 2020–2033. évekre szóló uniós fellépésének létrehozásáról és az 1622/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 132, 2014.5.3., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/789 irányelve (2019. április 17.) a műsorszolgáltató szervezetek egyes online közvetítéseire, valamint televíziós és rádiós műsorok továbbközvetítésére alkalmazandó szerzői jogok és szerzői joggal szomszédos jogok gyakorlására vonatkozó szabályok megállapításáról valamint a 93/83/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 130., 2019.5.17., 82. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/790 irányelve (2019. április 17.) a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról (HL L 130., 2019.5.17., 92. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1808 irányelve (2018. november 14.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek (az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról (HL L 303., 2018.11.28., 69. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (2010. március 10.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) (HL L 95., 2010.4.15., 1. o.).

- (17) A programnak lehetővé kell tennie a kulturális és kreatív ágazatokban működő szervezetek lehető legszélesebb körű részvételét a programban, valamint azt, hogy e szervezetek földrajzi származásuktól függetlenül a lehető legszélesebb körben hozzáférhessenek a programhoz. A programnak támogatnia kell ezeket a szervezeteket és a legkiválóbb tehetségeket – függetlenül attól, hogy hol találhatók – abban, hogy tevékenységüket határokon átnyúlóan és nemzetközi szinten végezzék. A MEDIA ágnak figyelembe kell vennie az országok közötti különbségeket az audiovizuális tartalmak gyártása, terjesztése, hozzáférhetősége és fogyasztása terén jelentkező tendenciákat illetően, különös tekintettel az országok nyelvi és földrajzi sajátosságaira, ezáltal egyenlőbb versenyfeltételeket teremtve, szélesítve a különböző audiovizuális kapacitásokkal rendelkező tagállamok részvételét és fokozva közöttük az együttműködést, valamint támogatva az európai tehetségeket – függetlenül attól, hogy hol találhatók – abban, hogy tevékenységüket határokon átnyúlóan és nemzetközi szinten végezzék. Figyelembe kell venni a legkülső régióknak az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 349. cikkében említett sajátosságait is.
- (18) A program keretébe tartozó különös fellépések – úgymint az 1194/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal létrehozott ⁽⁹⁾ az Európai Örökség címre vonatkozó uniós fellépés (a továbbiakban: az Európai Örökség cím), az Európai Örökség Napok, a kortárs zene, a rock- és popzene, az irodalom, a kulturális örökség és az építészet terén kiosztott európai díjak és Európa kulturális fővárosai – európai polgárok millióit szólították meg közvetlenül, és az európai kulturális szakpolitikák társadalmi és gazdasági hasznáról tettek tanúságot, ezért azokat tovább kell vinni, és lehetőség szerint ki kell bővíteni. A kultúra ágnak támogatnia kell az Európai Örökség címet elnyert helyszínek hálózatépítési tevékenységeit. Mérlegelni kell az európai díjak új területekre és ágazatokra – különösen a színházra – való kiterjesztésének lehetőségét is.
- (19) A kultúra kulcsfontosságú tényező a befogadó és összetartó közösségek erősítésében. A migrációs kérdések és az integrációs kihívások összefüggésében a kultúra alapvető szerepet tölt be a kultúrák közötti párbeszédet szolgáló lehetőségek biztosításában és a migránsok és menekültek beilleszkedésében, segítve őket abban, hogy a befogadó társadalmak részének érezzék magukat, továbbá alapvető szerepet tölt be a migránsok és az új közösségek közötti jó kapcsolatok kialakításában.
- (20) Az inkluzív társadalomhoz való hozzájárulás érdekében a programnak szerte az Unióban népszerűsítienie és fokoznia kell a kulturális életben való részvételt, különös tekintettel a fogyatékkal élő személyekre és a hátrányos helyzetűekre.
- (21) „A magas színvonalú Baukultur (építéskultúra) európai megteremtéséért” elnevezésű 2018. január 22-i davosi nyilatkozat értelmében lépéseket kell tenni egy új, a kiemelkedő minőségű épített környezet kialakítását szolgáló integrált megközelítés népszerűsítése tekintetében, amely a kultúrában gyökerezik, erősíti a társadalmi kohéziót, fenntartható környezetet biztosít és hozzájárul az egész népesség egészségéhez és jóllétéhez. Az említett megközelítésnek a hangsúlyt nem kizárólag a városi térségekre kellene helyeznie, hanem a peremterületek és a vidéki területek közötti összeköttetésekre is figyelmet kellene fordítania. A Baukultur koncepciója minden olyan tényezőt magában foglal, amely közvetlen hatással van a polgárok és a közösségek életminőségére, és így nagyon konkrét módon erősíti az inkluzivitást, a kohéziót és a fenntarthatóságot.
- (22) A véleménynyilvánítás szabadsága és a művészi szabadság a pezsgő kulturális és kreatív ágazatok lényegi elemei. Különösen a hírmédia-ágazatnak szabad, sokszínű és pluralista médiakörnyezetre van szüksége. A 2010/13/EU irányelvvel összefüggésben a programnak ezért elő kell mozdítania a szabad, sokszínű és pluralista médiakörnyezetet, ösztönözve a hírmédia-ágazatot támogató, műfajokon és ágazatokon átívelő tevékenységeket. A programnak támogatást kell nyújtania a médiában dolgozó pályakezdő szakemberek számára és fejlesztenie kell a kritikus gondolkodás képességét a polgárok körében a médiaműveltség előmozdítása révén.
- (23) A programnak továbbá ösztönöznie kell az európai audiovizuális alkotások iránti érdeklődést és javítania kell az azokhoz való hozzáférést, különösen közönség szervezési intézkedések révén, ideértve a filmműveltséget is.
- (24) A művészek és a kultúrában dolgozók határokon átnyúló mobilitása a kultúra ág keretében hozzájárulhat ahhoz, hogy jobban összekapcsolt, erősebb és fenntarthatóbb kulturális és kreatív ágazatok jöjjenek létre az Unióban, mivel ez lehetővé teszi a készségfejlesztés felgyorsítását és a tanulási görbe emelkedését a kulturális és kreatív ágazatokon belül, továbbá az interkulturális érzékenység javítását és a transznacionális társalkotásnak, valamint az alkotások transznacionális koprodukciójának, áramlásának és terjesztésének fokozását.

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1194/2011/EU határozata (2011. november 16.) az Európai Örökség címre vonatkozó európai uniós fellépés létrehozásáról (HL L 303., 2011.11.22., 1. o.).

- (25) A kulturális és kreatív ágazatok sajátosságaira tekintettel az együttműködési projekteknek, és különösen a kisebb nagyságrendű projekteknek kell a kultúra ág középpontjában állniuk. Ezért a Bizottságnak elő kell segítenie a programban való részvételt a bürokratikus eljárások jelentős egyszerűsítésével, főként a pályázati szakaszban, valamint a kisebb nagyságrendű projektek esetében magasabb társfinanszírozási arányok lehetővé tételével.
- (26) Az EUMSZ 8. és 10. cikkének megfelelően a programnak valamennyi tevékenységében támogatnia kell a nemek közötti egyenlőséggel és a megkülönböztetés tilalmával kapcsolatos célkitűzések általános érvényesítését, és adott esetben a nemek egyensúlyát biztosító megfelelő szempontokat kell meghatároznia. A nők szerzőként, szakemberként, tanárként, művészként és a közönség tagjaiként aktívan jelen vannak a kulturális és kreatív ágazatokban. Ugyanakkor kevésbé valószínű, hogy a nők döntéshozatali pozíciókat töltenek be kulturális, művészeti és kreatív intézményekben. Ezért a programnak támogatnia kell a női tehetségeket a nők művészi és szakmai pályájának előmozdítása érdekében.
- (27) Figyelembe véve „A nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozó európai uniós stratégia felé” című 2016. június 8-i közös közleményt, amelyet az Európai Parlamentnek a 2018. évi költségvetés tervezetéről szóló háromoldalú egyeztetésre vonatkozó felhatalmazásról szóló, 2017. július 5-i állásfoglalása támogatott ⁽¹⁰⁾, valamint a nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozó uniós stratégiai megközelítésről szóló, 2017. május 24-i tanácsi következtetéseket, az európai finanszírozási eszközöknek és különösen a programnak el kell ismernie a kultúra jelentőségét a nemzetközi kapcsolatokban és szerepét az európai értékek előmozdításában, mégpedig olyan egyedi és célzott fellépések révén, amelyek arra irányulnak, hogy az Unió egyértelmű hatást gyakoroljon a globális szinten.
- (28) A Bizottság „A kulturális örökség integrált európai megközelítése felé” című, 2014. július 22-i közleményével összhangban a vonatkozó szakpolitikáknak és eszközöknek biztosítaniuk kell a kulturális örökség 2018-as európai évének tartós hatását, amely a kultúrát – ismeretterjesztési és hálózatépítési tevékenységek segítségével – sikeresen és hatékonyan érvényesítette más szakpolitikai területeken, különösen a participatív kormányzási megközelítés révén, az európai kulturális örökség hosszú távú megőrzésével és kiaknázásával kapcsolatos integráltabb megközelítés kidolgozása révén, továbbá a kulturális örökség fenntartható megőrzésének, regenerálásának, adaptív újbóli hasznosításának és a benne rejlő értékek promóciójának támogatása révén, ismeretterjesztési és hálózatépítési tevékenységen keresztül. A kulturális ágazatban mérlegelni kell a kulturális örökség helyreállításához kapcsolódó hagyományos szakmákban jártas művészek, alkotók és kézművesek támogatását. Különösen az audiovizuális ágazatban az örökség részét képező alkotások az emlékezés és a kulturális sokszínűség kulcsfontosságú forrásai, és potenciális piaci lehetőségeket jelentenek. Ebben az összefüggésben az audiovizuális archívumok és tárházak hozzájárulnak az örökség részét képező alkotások megőrzéséhez és újrafelhasználásához, valamint az azokkal kapcsolatos új piaci fejlemények kialakulásához.
- (29) A Bizottság „Új európai iparstratégia” című, 2020. március 10-i közleményével összhangban az Uniónak arra kell támaszkodnia, ami az erőssége, különösen a sokszínűségére, a tehetségeire, az értékeire, az életmódjára, valamint az innovátoraira és az alkotóira.
- (30) A program sikere olyan innovatív és eredményes projektek létrehozásán nyugszik, amelyek a kulturális és kreatív ágazatokban a transznacionális európai együttműködés terén bevált gyakorlatokat eredményeznek. Az ilyen sikertörténeteket – amikor csak lehetséges – népszerűsíteni kell, ösztönözve új üzleti modellek és készségek támogatását, előmozdítva a hagyományos szakmai tudást és gazdasági és társadalmi értékre váltva a kreatív és interdiszciplináris megoldásokat.
- (31) A programnak – bizonyos feltételek mellett – nyitva kell állnia az Európai Szabadkereskedelmi Társulás tagjai, az előcsatlakozási stratégia előnyeiben részesülő csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok és az Unió stratégiai partnerei részvétele előtt.
- (32) Azok a harmadik országok, amelyek az Európai Gazdasági Térség tagjai, részt vehetnek az uniós programokban az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás ⁽¹¹⁾ alapján létrehozott együttműködés keretében, amely megállapodás értelmében a programok végrehajtásának az e megállapodás alapján elfogadott határozaton kell alapulnia. Harmadik országok részvétele egyéb jogi eszközökön is alapulhat. E rendeletnek konkrét rendelkezést kell tartalmaznia, amely előírja harmadik országok számára, hogy biztosítsák az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést.

⁽¹⁰⁾ HL C 334., 2018.9.19., 253. o.

⁽¹¹⁾ HL L 1., 1994.1.3., 3. o.

- (33) A harmadik országoknak törekedniük kell arra, hogy a teljeskörűen részt vegyenek a programban. Azon harmadik országok számára azonban, amelyek nem teljesítik a MEDIA és a szektorközi ágba való részvétel feltételeit, de részt vesznek a kultúra ágban, lehetővé kell tenni, hogy programirodákat hozzanak létre és támogassanak a program saját országukban történő népszerűsítése, valamint a kulturális és kreatív ágazatokon belüli, határokon átnyúló együttműködés ösztönzése érdekében.
- (34) Kellően indokolt esetben meg kell vizsgálni a 2010/13/EU irányelvben foglalt feltételek teljesítésére vonatkozó kötelezettségtől való eltérések lehetőségét, és azokat kellően indokolt esetekben engedélyezni kell az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok számára, figyelembe véve az audiovizuális piac egyedi helyzetét az érintett országban, valamint az ország európai audiovizuális szakpolitikai keretbe való integrálódásának fokát. Rendszeresen nyomon kell követni a 2010/13/EU irányelvben foglalt célkitűzések megvalósítása terén elért haladást. Továbbá, a MEDIA ág keretében finanszírozott fellépésekben való részvételt eseti alapon kell meghatározni a vonatkozó munkaprogramokban.
- (35) A program keretében támogatni kell az Unió és a nemzetközi szervezetek, például az UNESCO, az Európa Tanács, azon belül az Eurimages és az Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézet (a továbbiakban: a Megfigyelő Intézet), a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) és a Szellemi Tulajdon Világszervezete közötti együttműködést. A programnak emellett támogatnia kell a fenntartható fejlődési célok megvalósításával kapcsolatos, különösen a kulturális dimenziót érintő uniós kötelezettségvállalást. Az audiovizuális ágazatot illetően a programnak biztosítania kell, hogy az Unió hozzájáruljon a Megfigyelő Intézet munkájához.
- (36) Szem előtt tartva az éghajlatváltozással szembeni fellépés fontosságát, összhangban az Uniónak az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében elfogadott Párizsi Megállapodás végrehajtására és az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlesztési céljainak elérésére vonatkozó kötelezettségvállalásaival, a program hivatott hozzájárulni az éghajlati szempontoknak az uniós szakpolitikákban való érvényesítéséhez, és ahhoz, hogy összességében az uniós költségvetési kiadások 30 %-a támogassa az éghajlat-politikai célok elérését. Az európai zöld megállapodással mint a fenntartható növekedés megvalósítási tervével összhangban az e rendelet szerinti fellépéseknek tiszteletben kell tartaniuk a „ne árts” elvet. A program végrehajtása során – a program alapvető jellegének megváltoztatása nélkül – releváns fellépéseket kell beazonosítani és bevezetni, valamint azokat újból kell értékelni a vonatkozó értékelésekkel és felülvizsgálatokkal összefüggésben.
- (37) Az egyszerűsítés és a hatékonyság érdekében a Bizottság a költségvetési kötelezettségvállalásokat éves részletekre bonthatja. Ebben az esetben a Bizottságnak a program végrehajtása során az éves részletekre vonatkozóan kell kötelezettségvállalást tennie, figyelembe véve a pénzügyi támogatásban részesülő fellépések által elért haladást, azok becsült igényeit és a rendelkezésre álló költségvetési forrásokat. A Bizottságnak a vissza nem térítendő támogatások kedvezményezettjeivel közölnie kell az egyes éves részletekre vonatkozó kötelezettségvállalás előzetes ütemtervét.
- (38) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok alkalmazandók. Az említett szabályokat az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹²⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) állapítja meg, és e szabályok meghatározzák különösen a költségvetés elkészítésére és – vissza nem térítendő támogatások, közbeszerzés és pénzdíjak útján, valamint közvetett végrehajtás keretében történő – végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá rendelkeznek a pénzügyi szereplők felelősségével kapcsolatos ellenőrzésekről. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszert is tartalmazzák.
- (39) A „LUX – az Európai Parlament és a European Film Academy európai közönségdíja” különös jelentőségű európai díjjá vált: olyan európai filmeket népszerűsít és terjeszt, amelyek országhatárokon túlnyúlóan tükrözik az európai identitást és értékeket, valamint épít a neves filmalkotók és a filmszakma európai szervezetei és hálózatai alkotta közösséggel való együttműködésre.

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

- (40) Az Európai Unió Ifjúsági Zenekara megalapítása óta egyedülálló szakértelemre tett szert annak előmozdításában, hogy a zene hozzáférhető legyen, interkulturális párbeszéd alakuljon ki, valamint a kultúrán keresztül kölcsönös tisztelet és megértés jöjjön létre, mindeközben ösztönzi a fiatal zenészek nemzetközi szakmai előmenetelét és képzését is. Az Európai Unió Ifjúsági Zenekarának sajátossága abban áll, hogy egy kulturális határokon átvívelő, az Európai Parlament állásfoglalása által létrehozott európai zenekar, amelyet olyan fiatal zenészek alkotnak, akiket Európa-szerte szigorú és átlátható, az egyes tagállamokban évente megrendezett meghallgatási eljárás keretében, komoly művészi kritériumok alapján választanak ki. Ezt az Európa kulturális sokszínűségéhez és identitásához való különleges hozzájárulást többek között olyan fellépések előirányzásával kell elismerni, amelyekben az Európai Unió Ifjúsági Zenekara és hasonló európai kulturális szervezetek részvételre pályázhatnak. Működésük stabilitásának biztosítása érdekében rendelkezni kell az ilyen szervezetek többéves finanszírozásának lehetőségéről.
- (41) Azon kulturális és kreatív ágazatokban működő, kiterjedt európai földrajzi területet lefedő szervezeteknek, amelyek tevékenységük keretében közvetlenül az európai polgárok számára nyújtanak kulturális szolgáltatásokat, és amelyek ezért közvetlen hatással lehetnek az európai identitástudatra, jogosultnak kell lenniük uniós támogatásra.
- (42) Az Unió általános költségvetéséből származó források hatékony elosztása érdekében szükséges, hogy a program keretében végrehajtott valamennyi fellépés és tevékenység európai hozzáadott értéket képviseljen. Fontos annak biztosítása is, hogy a program keretében végrehajtott fellépések és tevékenységek kiegészítsék a tagállamok tevékenységét. Törekedni kell a következetességre, a kiegészítő jellegre és a szinergiákra az egymáshoz szorosan kapcsolódó szakpolitikai területeket támogató finanszírozási programokkal – biztosítva, hogy a potenciális kedvezményezettek tisztában legyenek a különböző finanszírozási lehetőségekkel – és az olyan horizontális szakpolitikákkal, mint az uniós versenypolitika.
- (43) A pénzügyi támogatást a piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelésére kell – arányos mértékben – felhasználni, kerülve a fellépések megkettőzését vagy a magánfinanszírozás kiszorítását, illetve a torzított versenyt a belső piacon.
- (44) Fontos, hogy a program kezelje az európai kulturális és kreatív ágazatokban fellépő strukturális kihívásokat, amelyeket a Covid19-világjárvány tovább súlyosbított. A program felöleli az európai kultúra és média alapvető szerepét a polgárok jólétének megteremtésében, valamint képessé tételükben arra, hogy megalapozott döntéseket hozzanak. Más vonatkozó uniós finanszírozási programokkal, valamint a Next Generation EU-val együtt a programnak támogatnia kell a kulturális és kreatív ágazatok rövid távú talpraállását és – a jövőbeli potenciális súlyos válságok legjobb kezelése érdekében – meg kell erősítenie hosszabb távú rezilienciájukat és versenyképességüket, valamint végig kell kísérnie digitális és ökológiai átállásukat.
- (45) A program szakpolitikai célkitűzéseinek megvalósításához hozzájárulnak a 2021–2027-es időszakra vonatkozó InvestEU program szakpolitikai kereteibe illeszkedő pénzügyi eszközök és költségvetési biztosítékok is, amelyek többek között továbbra is megkönnyítik a kulturális és kreatív ágazatokban működő kis- és középvállalkozások és szervezetek forráshoz jutását.
- (46) A program keretében megvalósuló projektek végrehajtása során a szóban forgó projektek kiválasztásának kulcsfontosságú értékelési kritériumaiként a hatást, a minőséget és a hatékonyságot kell használni. Tekintettel a program egyedi fellépéseinek keretében benyújtott javaslatok értékeléséhez szükséges technikai szakértelemre, külső szakértők is lehetnek az ezen javaslatokat értékelő bizottságok (a továbbiakban: az értékelő bizottságok) tagjai. A külső szakértők kiválasztásakor kellő figyelmet kell fordítani szakmai hátterükre és a nemek egyensúlyára az adott bizottságban.
- (47) A program részét kell, hogy képezze egy minőségi és mennyiségi teljesítménymutatókból álló, reális és kezelhető rendszer, amely a program fellépéseivel társul és folyamatosan nyomon követi teljesítményét. Az ilyen nyomon követésnek, valamint a programhoz és annak fellépéseivel kapcsolódó tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeknek a program három ágára kell épülniük.
- (48) Tekintettel arra, hogy az adatok gyűjtése és elemzése, valamint a kulturális szakpolitikák hatásának mérése összetett és nehéz feladat, a Bizottságnak – saját szakértelmére, valamint más releváns kutatóintézetek szakértelmére támaszkodva – segítenie kell a kulturális és kreatív ágazatok trendjeire és fejleményeire vonatkozó tényanyag és statisztikai adatok gyűjtését, és a gyűjtött adatokról rendszeresen jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

- (49) A programot hétéves időtartamra kell létrehozni, hogy időtartama igazodjon az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletben ⁽¹³⁾ megállapított, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (a továbbiakban: a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret) időtartamához.
- (50) Ez a rendelet meghatározza a program pénzügyi keretösszegét, amely az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti 2020. december 16-i intézményközi megállapodás ⁽¹⁴⁾ 18. pontja értelmében.
- (51) E programra a költségvetési rendelet alkalmazandó. A költségvetési rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a közbeszerzésre, a közvetett irányításra, a pénzügyi eszközökre, a költségvetési biztosítékokra, a pénzügyi támogatásra és a külső szakértők költségeinek megtérítésére – vonatkozó szabályokat.
- (52) Az e rendelet szerinti támogatási formákat és végrehajtási módokat annak alapján kell megválasztani, hogy azok mennyire alkalmasak a fellépések egyedi célkitűzéseinek megvalósítására és eredmények elérésére, figyelemmel különösen az ellenőrzések költségeire, az adminisztratív terhekre, a – különösen a pályázási folyamatra vonatkozó – adminisztráció valamennyi érintett fél javát szolgáló egyszerűsítésére, valamint a szabályok be nem tartásának várható kockázataira. Az említett megválasztás során mérlegelni kell az egyösszegű átalányok, az egységköltségek és a százalékos átalányok, valamint a költségekhez nem kapcsolódó finanszírozás alkalmazását a költségvetési rendelet 125. cikkének (1) bekezdésében említettek szerint.
- (53) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁵⁾, valamint a 2988/95/EK, Euratom ⁽¹⁶⁾, a 2185/96/Euratom, EK ⁽¹⁷⁾ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel ⁽¹⁸⁾ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok – többek között a csalás – megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, az elvesztett, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizetésére, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket. Így különösen az OLAF a 2185/96/Euratom, EK és a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy történt-e olyan csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az Európai Ügyészség az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁹⁾ értelmében az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós forrásokban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint – az (EU) 2017/1939 rendelet szerinti megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében – az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.
- (54) Lehetővé kell tenni, hogy egy egyedi kritériumrendszer alapján kiválósági pecsét védjegyet lehessen odaítélni az olyan fellépésekre irányuló minőségi javaslatok részére, amelyek a program keretében támogathatók, de költségvetési korlátok miatt nem finanszírozhatók. A kiválósági pecsét védjegy elismeri a javaslat minőségét, és a pecsétnek köszönhetően egyszerűen kereshető alternatív finanszírozás az Európai Regionális Fejlesztési Alap vagy az Európai Szociális Alap Plusz keretében. A kiválósági pecsét védjeggyel elismerhető fellépések esetén kiegészítő információkat kell megadni a vonatkozó pályázati felhívásokban.

⁽¹³⁾ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433 I., 2020.12.22., 11. o.).

⁽¹⁴⁾ HL L 433 I., 2020.12.22., 28. o.

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽¹⁶⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽¹⁷⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽¹⁸⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

- (55) Tekintettel az EUMSZ 349. cikkére és figyelembe véve a Bizottság „Szorosabb és megújított stratégiai partnerség az EU legkülső régióival” című, 2017. október 24-i közleményét, el kell ismerni a szóban forgó cikkben említett régiók által az Unió kulturális sokszínűségéhez nyújtott konkrét hozzájárulás, valamint azon szerepük értékét, amelyet a harmadik országok – különösen a velük szomszédos országok – lakosaival és szervezeteivel megvalósuló cserék – többek között a mobilitás révén megvalósuló cserék – és együttműködés előmozdításában játszanak. A 2013/755/EU tanácsi határozat⁽²⁰⁾ alapján, továbbá figyelembe véve a tengerentúli országok és területek hozzájárulását az Unió nemzetközi kulturális befolyásához, a tengerentúli országokban és területeken letelepedett személyek és szervezetek jogosultak támogatásban részesülni, figyelemmel a program szabályaira és célkitűzéseire, valamint azon tagállamra alkalmazandó esetleges szabályozásra is, amelyhez az érintett tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik. Ily módon lehetővé kell, hogy váljon, hogy az emberek egyenlő mértékben részesüljenek azokból a versenyelőnyökből, amelyeket a kulturális és kreatív iparágak kínálhatnak, különösen a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás tekintetében.
- (56) Annak biztosítása érdekében, hogy hatékonyan lehessen értékelni a program által a célkitűzéseinek megvalósítása terén elért haladást, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el egy nyomonkövetési és értékelési keret kialakítása és a program mutatóinak felülvizsgálata tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽²¹⁾ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (57) A költségvetési rendelet 193. cikke (2) bekezdésének megfelelően egy már megkezdett fellépésre is odaítélhető vissza nem térítendő támogatás, feltéve, hogy a pályázó bizonyítani tudja, hogy a fellépést a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás aláírása előtt szükséges megkezdeni. A vissza nem térítendő támogatásra irányuló pályázat benyújtásának napja előtt felmerült költségek azonban nem jogosultak uniós finanszírozásra, kivéve kellően indokolt, kivételes esetekben. A költségvetési rendelet 193. cikke (4) bekezdésének megfelelően működési támogatások esetében a vissza nem térítendő támogatásra irányuló pályázat benyújtásának napját megelőzően felmerült költségek szintén nem jogosultak uniós finanszírozásra, és a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodást a kedvezményezett pénzügyi évének kezdetétől számított négy hónapon belül alá kell írni. Az uniós támogatásokban bekövetkező olyan fennakadások elkerülése érdekében, amelyek károsak lehetnek az Unió érdekeire, lehetővé kell tenni, hogy a finanszírozási határozatban a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdetén korlátozott időtartamra, és csak kellően indokolt esetekben rendelkezzenek a tevékenységeknek és költségeknek 2021. január 1-től való támogathatóságáról, illetve elszámolhatóságáról, még akkor is, ha az említett tevékenységeket a vissza nem térítendő támogatásra irányuló pályázat benyújtása előtt hajtották végre, és az említett költségek azt megelőzően merültek fel.
- (58) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás (22) és (23) bekezdése alapján a programot egyedi nyomonkövetési követelményeknek megfelelően gyűjtött információk alapján értékelni kell, ugyanakkor el kell kerülni a különösen a tagállamokra nehezedő adminisztratív terhet és a túlszabályozást. E követelményeknek adott esetben mérhető mutatókat is magukban kell foglalniuk, amelyek alapján értékelhetők a program gyakorlatban kifejtett hatásai.
- (59) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a munkaprogramok elfogadása céljából. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽²²⁾ megfelelően kell gyakorolni. Így különösen, amint azt e rendelet előírja, a határidőknek arányosnak kell lenniük, a bizottsági tagok számára pedig korai és tényleges lehetőséget kell biztosítaniuk a végrehajtási jogi aktus tervezetének megvizsgálására és véleményük kifejtésére.
- (60) Gondoskodni kell az 1295/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽²³⁾ létrehozott 2014–2020-as Kreatív Európa program (a továbbiakban: a 2014–2020-as program) megfelelő lezárásáról is, különösen az irányítására vonatkozó többéves megállapodások – úgymint a technikai és adminisztratív segítségnyújtás finanszírozása – további fenntartása tekintetében. A technikai és adminisztratív segítségnyújtásnak 2021. január 1-jétől szükség esetén biztosítania kell a 2014–2020-as program keretében 2020. december 31-ig le nem zárult fellépések lebonyolítását.

⁽²⁰⁾ A Tanács 2013/755/EU határozata (2013. november 25.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 344., 2013.12.19., 1. o.).

⁽²¹⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1295/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a Kreatív Európa program (2014–2020) létrehozásáról és az 1718/2006/EK, az 1855/2006/EK és az 1041/2009/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 221. o.).

- (61) Ez a rendelet tiszteletben tartja a különösen a Charta által elismert alapvető jogokat, és figyelembe veszi az ott elismert elveket. E rendelet különösen törekszik arra, hogy teljes mértékben tiszteletben tartsa a nők és a férfiak egyenlő bánásmódhoz való jogát, valamint a nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékosságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetésmentességhez való jogot, amely jogokat a Charta 21. és 23. cikke rögzíti. Ez a rendelet összhangban van továbbá a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel.
- (62) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a célok transznacionális jellege, a finanszírozott mobilitási és együttműködési tevékenységek nagy volumene és kiterjedt földrajzi hatálya, a tanulási célú mobilitáshoz való hozzáférésre és általában az uniós integrációra, valamint a megerősített nemzetközi dimenzióra gyakorolt hatásaik miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (63) Az 1295/2013/EU rendeletet ezért 2021. január 1-jével hatályon kívül kell helyezni.
- (64) Annak biztosítása céljából, hogy a releváns szakpolitikai területen folyamatos maradjon a támogatások nyújtása, valamint hogy a végrehajtás a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdő időpontjától megkezdődhessen, e rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie, és azt visszaható hatállyal, 2021. január 1-től kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza a Kreatív Európa programot (a továbbiakban: a program) a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret időtartamára.

A rendelet megállapítja a program célkitűzéseit, a 2021-től 2027-ig tartó időszakra szóló költségvetést, az uniós támogatás formáit, valamint az e támogatás nyújtására vonatkozó szabályokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „kulturális és kreatív ágazatok”: minden olyan ágazat:

- a) amelynek tevékenységei amelyek közül sok rendelkezik azzal a potenciállal, hogy ösztönözze az innovációt és különösen a szellemi tulajdonnal összefüggő munkahelyteremtést –:
- i. kulturális értékeken, valamint művészi és más egyéni vagy kollektív kreatív kifejezőmódon alapulnak; és
- ii. magukban foglalják a kulturális, művészi vagy másfajta kreatív kifejezőmódot megtestesítő termékek és szolgáltatások kifejlesztését, létrehozását, gyártását, terjesztését és megőrzését, valamint a kapcsolódó tevékenységeket, például oktatást vagy irányítást;
- b) függetlenül attól, hogy:
- i. az említett ágazatok tevékenységei piacorientáltak vagy nem piacorientáltak;
- ii. milyen struktúra keretében végzik ezeket a tevékenységeket; továbbá
- iii. milyen módon történik e struktúra finanszírozása.

az említett ágazatok magukban foglalják többek között az építészetet, az archívumokat, a könyvtárakat és múzeumokat, az iparművészetet, az audiovizuális ágazatot (ideértve a filmeket, a televíziót, a videojátékokat és a multimédiát), a tárgyi és a szellemi kulturális örökséget, a designt (ideértve a divattervezést), a fesztiválokat, a zenét, az irodalmat, az előadóművészetet (ideértve a színházat és a táncot), a könyvszakmát és a kiadói tevékenységet, a rádiót és a képzőművészetet,

2. „jogalany”: minden olyan természetes személy, illetve a nemzeti jog, az uniós jog vagy a nemzetközi jog alapján létrehozott és ilyenként elismert olyan, jogi személyiséggel rendelkező jogi személy, amely saját nevében jogokat gyakorolhat és kötelezettségeket vállalhat, illetve a költségvetési rendelet 197. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említettek szerinti, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;

3. „vegyes finanszírozási művelet”: az uniós költségvetésből – többek között a költségvetési rendelet 2. cikkének 6. pontja szerinti vegyes finanszírozási eszköz keretében – támogatott olyan fellépések, amelyek az uniós költségvetésből nyújtott vissza nem térítendő támogatási formákat és pénzügyi eszközöket ötvöznak fejlesztési vagy egyéb állami pénzügyi intézményektől, vagy kereskedelmi pénzügyi intézményektől és befektetőktől származó visszatérítendő támogatási formákkal.

3. cikk

A program célkitűzései

- (1) A program általános célkitűzései a következők:

- a) az európai kulturális és nyelvi sokszínűség és örökség megóvása, fejlesztése és népszerűsítése;
- b) a kulturális és kreatív ágazatok versenyképességének és gazdasági potenciáljának növelése, különös tekintettel az audiovizuális ágazatra.

- (2) A program egyedi célkitűzései a következők:

- a) a művészeti és kulturális együttműködés fokozása európai szinten, európai alkotások létrehozásának támogatása, valamint az európai kulturális és kreatív ágazatok gazdasági, társadalmi és külső dimenziójának erősítése, továbbá ezen ágazatokban az innováció és a mobilitás fokozása érdekében;
- b) a versenyképesség, a méretezhetőség, az együttműködés, az innováció és a fenntarthatóság ösztönzése az európai audiovizuális ágazaton belül, többek között a mobilitáson keresztül;
- c) a program valamennyi ágát támogató szakpolitikai együttműködés és innovatív fellépések előmozdítása, a sokszínű, független és pluralista médiakörnyezet és a médiatudatosság előmozdítása, ösztönözve ezáltal a művészi kifejezés szabadságát, a kultúrák közötti párbeszédet és a társadalmi befogadást.

- (3) A program a következő ágakból áll:

- a) kultúra ág, amely az audiovizuális ágazaton kívül minden más kulturális és kreatív ágazatot lefed;
- b) MEDIA ág, amely az audiovizuális ágazatot fedi le;
- c) szektorközi ág, amely az összes kulturális és kreatív ágazatot érintő fellépéseket foglalja magában.

- (4) A kultúra eszmei és gazdasági értékére tekintettel a program célkitűzéseit európai hozzáadott értékkel rendelkező fellépések révén kell megvalósítani. Az európai hozzáadott értéket többek között a következőkön keresztül kell biztosítani:

- a) a regionális, nemzeti, nemzetközi és egyéb uniós programokat és szakpolitikákat kiegészítő fellépések és tevékenységek transznacionális jellege, támogatva ezáltal a közös európai gyökereket és a kulturális sokszínűséget;
- b) a kulturális és kreatív ágazatok szervezetei és szakemberei közötti, többek között a mobilitás révén megvalósuló, határokon átnyúló együttműködés, és az ilyen együttműködésben rejlő lehetőségek a közös kihívások, például a digitális átállás kezelése tekintetében, valamint a kultúrához való hozzáférés, a polgárok aktív szerepvállalása és a kultúrák közötti párbeszéd ösztönzése terén;
- c) az uniós támogatással ösztönzött méretgazdaságosság, növekedés és munkahelyteremtés, aminek köszönhetően további források válnak hozzáférhetővé;
- d) egyenlőbb versenyfeltételek biztosítása a MEDIA ág keretében európai hozzáadott értékkel rendelkező olyan fellépések révén, amelyek figyelembe veszik a különböző országok sajátosságait, különösen ami a tartalmak előállítását és terjesztését, a tartalmakhoz való hozzáférést, piacaik méretét és sajátosságait, valamint az országok kulturális és nyelvi sokszínűségét illeti, oly módon, hogy széleskörűbbé váljon az eltérő audiovizuális kapacitásokkal rendelkező országok részvétele, és erősödjön az ezen országok közötti együttműködés.

- (5) A program célkitűzéseit úgy kell megvalósítani, hogy az ösztönözze a befogadást, az egyenlőséget, a sokszínűséget és a részvételt, amit adott esetben olyan egyedi ösztönzőkkel kell megvalósítani, amelyek:

- a) biztosítják a fogyatékkal élő személyek, a kisebbségekhez tartozó személyek, valamint a társadalom peremére szorult csoportokhoz tartozó személyek számára a kulturális és kreatív ágazatokhoz való hozzáférést, továbbá ösztönzik az ilyen személyek aktív részvételét ezekben az ágazatokban, beleértve az alkotói folyamatot és a közönség-szervezést is; valamint
- b) ösztönzik a nemek közötti egyenlőséget, különösen mint a kreativitás, a gazdasági növekedés és az innováció hajtóerejét.

4. cikk

A program keretébe tartozó fellépések

A program keretében olyan fellépéseket kell támogatni, amelyek összhangban vannak az 5., a 6. és a 7. cikkben foglalt prioritásokkal és az I. mellékletben foglalt leírásokkal.

5. cikk

Kultúra ág

- (1) A program 3. cikkben említett célkitűzéseivel összhangban a kultúra ág prioritásai a következők:
- a) a transznacionális együttműködésnek, valamint az európai alkotások létrehozása, terjesztése és láthatósága tekintetében a határokon átnyúló dimenzióknak, továbbá a kulturális és kreatív ágazat szereplői mobilitásának a megerősítése;
 - b) a kultúrához való hozzáférés és az abban való részvétel fokozása, valamint a közönség bevonásának fokozása és a közönség szervezés előmozdítása Európa-szerte;
 - c) a társadalmi reziliencia előmozdítása, valamint a társadalmi befogadás és a kultúrák közötti párbeszéd erősítése a kultúra és a kulturális örökség révén;
 - d) az európai kulturális és kreatív ágazatok, ezen belül az ezen ágazatokban dolgozó személyek tehetséggondozást, innovációt, jólétet, munkahelyteremtést és gazdasági növekedést szolgáló kapacitásának az erősítése;
 - e) az európai identitás és az európai értékek erősítése a kulturális tudatosság, a művészeti oktatás és az oktatásban alkalmazott kultúraalapú kreativitás révén;
 - f) az európai kulturális és kreatív ágazatok, ezen belül az alulról szerveződő szervezetek és a mikroszervezetek kapacitásépítésének előmozdítása a nemzetközi szintű aktív részvételük lehetővé tétele érdekében;
 - g) az Unió nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó globális stratégiájához való hozzájárulás a kultúra révén.
- (2) Az e cikk (1) bekezdésében foglalt prioritásokat az I. melléklet 1. szakaszában foglalt fellépések révén kell érvényesíteni.

6. cikk

MEDIA ág

- (1) A program 3. cikkben említett célkitűzéseivel összhangban a MEDIA ág prioritásai a következők:
- a) a tehetség, a kompetenciák és a készségek gondozása, valamint a határokon átnyúló együttműködés, a mobilitás és az innováció ösztönzése az európai audiovizuális alkotások létrehozása és gyártása terén, ezáltal ösztönözve az eltérő audiovizuális kapacitásokkal rendelkező tagállamok közötti együttműködést;
 - b) az új digitális környezetben az európai audiovizuális alkotások terjesztésének, népszerűsítésének, valamint online forgalmazásának és filmszínházi forgalmazásának fokozása az Unión belül és nemzetközi szinten egyaránt, többek között innovatív üzleti modellek révén;
 - c) az európai audiovizuális alkotások – többek között az örökség részét képező alkotások – népszerűsítése, valamint a közönség bevonásának és a közönségfejlesztésnek a támogatása minden korosztály, különösen a fiatal közönség esetében egész Európában és azon kívül.
- (2) Az e cikk (1) bekezdésében foglalt prioritások érvényesítése céljából támogatni kell a változatos közönség Európán belüli és kívüli megszólítását egyaránt célzó európai alkotások fejlesztését, gyártását, népszerűsítését és terjesztését, valamint az ezen alkotásokhoz való hozzáférést, ezáltal alkalmazkodva az új piaci fejleményekhez és előmozdítva a 2010/13/EU irányelv végrehajtását is.
- (3) Az e cikk (1) bekezdésében foglalt prioritásokat az I. melléklet 2. szakaszában foglalt fellépések révén kell érvényesíteni.

7. cikk

Szektorközi ág

- (1) A program 3. cikkben említett célkitűzéseivel összhangban a szektorközi ág prioritásai a következők:
- a) a szektorközi, transznacionális szakpolitikai együttműködés támogatása, ideértve a kultúra társadalmi befogadásra gyakorolt szerepének előmozdítására és a művészi szabadságra vonatkozó együttműködést is, valamint a program láthatóságának és a program révén születő eredmények átviteltettségének elősegítése;
 - b) innovatív megközelítések ösztönzése a kulturális és kreatív ágazatokban, illetve egyéb ágazatokban a tartalmak létrehozására, terjesztésére, népszerűsítésére, valamint hozzáférhetővé tételére, többek között a digitális átállás figyelembevételével, a piaci és a nem piaci dimenzióra is kiterjedően;
 - c) a médiát érintő strukturális és technológiai változásokhoz való alkalmazkodást célzó, ágazatközi tevékenységek előmozdítása, beleértve a szabad, sokszínű és pluralizmuson alapuló médiakörnyezet támogatását, valamint a minőségi újságírás és a médiaműveltség javítását, többek között a digitális környezetben;
 - d) a részt vevő országokban a programirodák létrehozásának és a programirodák tevékenységeinek támogatása, valamint a határokon átnyúló együttműködésnek és a legjobb gyakorlatok cseréjének az ösztönzése a kulturális és kreatív ágazatokban.
- (2) Az e cikk (1) bekezdésében foglalt prioritásokat az I. melléklet 3. szakaszában foglalt fellépések révén kell érvényesíteni.

8. cikk

Költségvetés

- (1) A program 2021. január 1. és 2027. december 31. közötti időszakban történő végrehajtását szolgáló pénzügyi keretösszeg folyó áron 1 842 000 000 EUR.
- (2) Az 1. cikk (1) bekezdésében foglalt összeget az (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet 5. cikkében meghatározott programspecifikus kiigazítás eredményeként meg kell növelni 2018-as áron 600 000 000 EUR kiegészítő allokációval, az említett rendelet II. mellékletében meghatározottak szerint.
- (3) Az e cikk (1) bekezdésében foglalt összeg indikatív felosztása a következő:
- a) legalább 33 % a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett célkitűzésre (kultúra ág);
 - b) legalább 58 % a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett célkitűzésre (MEDIA ág);
 - c) legfeljebb 9 % a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett célkitűzésre (szektorközi ág).
- (4) Az e cikk (2) bekezdésében foglalt összeg indikatív felosztása a következő:
- a) legalább 33 % a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett célkitűzésre (kultúra ág);
 - b) legalább 58 % a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett célkitűzésre (MEDIA ág);
 - c) legfeljebb 9 % a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett célkitűzésre (szektorközi ág).
- (5) Az (1) és a (2) bekezdésben foglalt összegek felhasználhatók a program végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtásra, így például előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységekre, ideértve a vállalati információtechnológiai rendszereket is.
- (6) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt összegeken felül, a program nemzetközi dimenziójának előmozdítása érdekében kiegészítő pénzügyi hozzájárulások bocsáthatók rendelkezésre a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján, az e rendelettel összhangban végrehajtott és irányított fellépések támogatására. E hozzájárulásokat az említett eszközöket létrehozó rendeleteknek megfelelően kell finanszírozni.

(7) A tagállamok részére megosztott irányítás keretében juttatott források az érintett tagállam kérésére átcsoportosíthatók a programhoz, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, a Méltányos Átállást Támogató Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumügy pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó közös szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: a közös rendelkezésekről szóló rendelet) 26. cikkében foglalt feltételek mellett. A Bizottság az említett forrásokat a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban közvetlenül vagy az említett albekezdés c) pontjával összhangban közvetve hajtja végre. Az említett forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni.

(8) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő fellépések költségvetési kötelezettségvállalásait több éven keresztül éves részletekre lehet bontani. Ezek a kötelezettségvállalások nem haladhatják meg az (1) bekezdésben foglalt összeg 40 %-át.

9. cikk

A programhoz társult harmadik országok

(1) A program nyitva áll a következő harmadik országok részvétele előtt, feltéve hogy azok hozzájárulnak a program finanszírozásához:

- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás azon tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térségnek is tagjai, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban megállapított feltételekkel összhangban;
- b) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;
- c) az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;
- d) egyéb harmadik országok, a harmadik ország bármely uniós programokban való részvételét szabályozó egyedi megállapodásban megállapított feltételekkel összhangban, feltéve hogy a megállapodás:
 - i. méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország hozzájárulásai és a részvételből fakadó előnyei tekintetében;
 - ii. megállapítja a programokban való részvétel feltételeit, beleértve az egyes programokhoz való pénzügyi hozzájárulások kiszámítását és a programok igazgatási költségeit;
 - iii. nem ruház a harmadik országra döntéshozatali jogkört az uniós program tekintetében;
 - iv. garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogát.

Az első albekezdés d) pontjának ii. alpontjában említett hozzájárulások a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban címzett bevételeket képeznek.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett országoknak a MEDIA ágban és a szektorközi ágban való részvétele a 2010/13/EU irányelvben foglalt feltételek teljesítéséhez kötött.

(3) Az (1) bekezdés c) pontjában említettek szerinti országokkal kötött megállapodások kellően indokolt esetben eltérhetnek a (2) bekezdésben foglalt kötelezettségektől.

(4) Az e cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említettek szerinti azon országok, amelyek teljeskörűen részt vettek a 2014-2020-as programban, ideiglenesen teljeskörűen részt vehetnek a programban, ha bizonyítani tudják, hogy konkrét lépéseket tettek nemzeti joguknak az (EU) 2018/1808 irányelv által módosított 2010/13/EU irányelvvel való összehangolása érdekében.

(5) Az e cikk (1) bekezdésének b) pontjában említettek szerinti országok programban való részvétele 2022. december 31. után is folytatódhat, amennyiben a Bizottságnak bizonyítékot nyújtanak be arra vonatkozóan, hogy teljesítették a 2010/13/EU irányelvben foglalt feltételeket.

(6) A 7. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett prioritásnak megfelelő fellépésekhez való hozzáférést biztosítani kell azon országok számára, amelyek kivételesen részt vesznek a kultúra ágban, azonban nem teljesítik a MEDIA ágban és a szektorközi ágban való részvétel e cikk (2) bekezdése szerinti feltételeit.

10. cikk

Egyéb harmadik országok

Amennyiben ez az Unió érdekeit szolgálja, a program a 9. cikkben említettektől eltérő harmadik országokkal való együttműködést is támogathatja a 8. cikk (3) bekezdésével összhangban külső pénzügyi eszközökből rendelkezésre bocsátott kiegészítő pénzügyi hozzájárulások által finanszírozott fellépések tekintetében.

11. cikk

A nemzetközi szervezetekkel és az Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézettel folytatott együttműködés

(1) A költségvetési rendelettel összhangban a program nyitva áll a program hatálya alá tartozó területeken működő nemzetközi szervezetek előtt.

(2) Az Unió a program időtartama alatt a Megfigyelő Intézet tagja. Az Uniónak a Megfigyelő Intézetben való részvétele hozzájárul a MEDIA ág prioritásainak megvalósításához. Az Uniót a Bizottság képviseli a Megfigyelő Intézetben folytatott munkában. A MEDIA ágnak támogatást kell nyújtania az Unió Megfigyelő Intézetben való tagsági hozzájárulási díjának a kifizetéséhez, valamint elő kell mozdítania az audiovizuális ágazatra kiterjedő adatgyűjtést és -elemzést.

12. cikk

A kulturális és kreatív ágazatokkal kapcsolatos adatgyűjtés

A kulturális és kreatív ágazatok fejlesztésére vonatkozó tényalap megerősítése, valamint az ezen ágazatok által az európai gazdasághoz és társadalomhoz nyújtott hozzájárulás mérése és elemzése érdekében a Bizottság megfelelő adatokat és információkat gyűjt, saját szakértelmére, valamint adott esetben az Európa Tanács, az OECD, az UNESCO és a releváns kutatóintézetek szakértelmére támaszkodva. A Bizottság rendszeres időközönként jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a begyűjtött adatokról. A Bizottság az összegyűjtött adatokkal kapcsolatos releváns megállapításokat megosztja az érdekelt felekkel.

13. cikk

Az uniós támogatás formái és a végrehajtás módszerei

(1) A programot a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással kell végrehajtani, vagy közvetett irányítással az említett rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említettek szerinti szervekkel.

(2) A program a költségvetési rendeletben meghatározott bármely formában – különösen vissza nem térítendő támogatások, pénzdíjak és közbeszerzés formájában – nyújthat támogatást. A program vegyes finanszírozási műveletek keretében pénzügyi eszközök formájában is nyújthat finanszírozást.

(3) A program keretében a vegyes finanszírozási műveleteket az (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁴⁾ (*) és a költségvetési rendelet X. címével összhangban kell végrehajtani.

(4) A kölcsönös biztosítási mechanizmushoz való hozzájárulások fedezhetik a címzettek által visszafizetendő pénzeszegek beszedéséhez kapcsolódó kockázatot, és azokat úgy kell tekinteni, hogy elegendő biztosítékot jelentenek a költségvetési rendelet értelmében. Az (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁵⁾ (++) 37. cikkében megállapított rendelkezések alkalmazandók.

(5) A kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykedő azon szervezetekre, amelyek az elmúlt két évben éves bevételük több mint 50 %-át közforrásból kapták, úgy kell tekinteni, hogy rendelkeznek a szükséges pénzügyi, szakmai és adminisztratív kapacitással ahhoz, hogy a program keretében tevékenységeket végezzenek. Ezek a szervezetek nem kötelezhetők arra, hogy további dokumentumokkal igazolják e kapacitásukat.

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/... rendelete (...) (HL ...).

(*) A PE-CONS 74/20 (2020/0108 (COD)) sz. dokumentumban szereplő rendelet.

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/... rendelete (...) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról (HL..., ..., o.).

(++) A PE-CONS ST 7064/20 (2018/0224 (COD)) sz. dokumentumban szereplő rendelet.

14. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás alapján elfogadott határozat vagy bármely más jogi eszköz alapján részt vesz a programban, a harmadik országnak biztosítania kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében az ilyen jogok közé tartozik a 883/2013/EU, Euratom rendeletben meghatározottak szerinti vizsgálatok – többek között helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok – lefolytatásához való jog is.

15. cikk

Munkaprogramok

(1) A programot a költségvetési rendelet 110. cikkében említett éves munkaprogramokon keresztül kell végrehajtani. Az éves munkaprogramokban jelezni kell az egyes fellépésekre előirányzott összeget és adott esetben meg kell határozni a vegyes finanszírozási műveletekre fenntartott teljes összeget. Az éves munkaprogramoknak tartalmazniuk kell a végrehajtás előzetes menetrendjét is.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján fogadja el az éves munkaprogramokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 24. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

II. FEJEZET

VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁSOK ÉS TÁMOGATHATÓ SZERVEZETEK

16. cikk

Vissza nem térítendő támogatások

(1) A program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások odaítélésére és kezelésére a költségvetési rendelet VIII. címével összhangban kerül sor.

(2) A pályázatok megfelelő értékelésének biztosítása érdekében külső szakértők is lehetnek az értékelő bizottságok tagjai. A külső szakértőknek rendelkezniük kell az értékelendő területhez kapcsolódó szakmai háttérrel és adott esetben ismerniük kell a pályázat által érintett földrajzi területet.

(3) A költségvetési rendelet 193. cikke (2) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban és az említett rendelet 193. cikkének (4) bekezdésétől eltérve, a finanszírozási határozatban meghatározott, kellően indokolt esetekben az e rendelet alapján támogatott tevékenységek támogathatóknak tekinthetők és azok 2021-ben felmerült mögöttes költségei 2021. január 1-jétől elszámolhatónak tekinthetők abban az esetben is, ha ezen tevékenységek végrehajtására, illetve ezen költségek felmerülésére a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtása előtt került sor. A 2021-es pénzügyi évre vonatkozó működési támogatások esetében a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodások kivételesen aláírhatók a kedvezményezett pénzügyi évének kezdetétől számított hat hónapon belül.

(4) A program keretébe tartozó fellépések adott esetben megfelelő kritériumokat is meghatároznak a nemek közötti egyenlőség elérése érdekében.

17. cikk

Támogatható szervezetek

(1) A költségvetési rendelet 197. cikkében foglalt feltételeken túl az e cikkben foglalt jogosultsági feltételek alkalmazandók.

(2) A következő szervezetek jogosultak a programban való részvételre, ha a kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykednek:

a) az alábbiakban letelepedett jogalanyok:

- i. valamely tagállam vagy az e tagállamhoz kapcsolódó tengerentúli ország vagy terület;
- ii. a programhoz társult valamely harmadik ország; vagy
- iii. a munkaprogramban felsorolt valamely harmadik ország, a (3) és (4) bekezdésben foglalt feltételek szerint;

b) az uniós jog alapján létrehozott jogalanyok;

c) nemzetközi szervezetek.

(3) A programhoz nem társult harmadik országban letelepedett, a kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykedő jogalanyok kivételesen jogosultak a programban való részvételre, amennyiben az ilyen részvétel egy adott fellépés célkitűzéseinek eléréséhez szükséges.

(4) A programhoz nem társult harmadik országban letelepedett, a kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykedő jogalanyoknak főszabály szerint viselniük kell részvételük költségeit. Amennyiben ez az Unió érdekeit szolgálja, a részvételi költségek a 8. cikk (3) bekezdésével összhangban külső pénzügyi eszközökből rendelkezésre bocsátott kiegészítő hozzájárulásokból is fedezhetők.

III. FEJEZET

SZINERGIÁK ÉS KIEGÉSZÍTŐ JELLEG

18. cikk

Kiegészítő jelleg

A Bizottság a tagállamokkal együttműködve biztosítja a programnak a vonatkozó uniós szakpolitikákkal és programokkal való általános összhangját és kiegészítő jellegét, különös tekintettel a következő területekre: a nemek egyensúlya, oktatás – különös tekintettel a digitális oktatásra és a médiaműveltségre –, ifjúság és szolidaritás, foglalkoztatás és társadalmi befogadás – főként a társadalom peremére szorult csoportok és a kisebbségek esetében –, kutatás, technológia és innováció – többek között a szociális innováció –, ipar és vállalkozáspolitikai, mezőgazdaság és vidékfejlesztés, környezet és éghajlat-politika, kohézió, regionális és várospolitikai, fenntartható idegenforgalom, állami támogatás, mobilitás, valamint nemzetközi együttműködés és fejlesztés.

19. cikk

Kumulatív és alternatív támogatás

(1) Az a fellépés, amely a program keretében hozzájárulásban részesült, más uniós programból – többek között a közös rendelkezésekről szóló rendelet hatálya alá tartozó alapokból – is kaphat hozzájárulást, feltéve hogy a hozzájárulások nem ugyanazon költségeket fedezik. A fellépéshez nyújtott vonatkozó hozzájárulásra a releváns uniós program szabályai alkalmazandók. A kumulatív finanszírozás nem haladhatja meg a fellépés teljes elszámolható költségét, és a különböző uniós programokból származó támogatást arányosan lehet kiszámítani.

(2) E program keretében valamely projekt a közös rendelkezésekről szóló rendelet 2. cikkének 45. pontjában meghatározottak szerinti kiválósági pecsét védjegyet nyerhet el, amennyiben megfelel a következő kumulatív feltételeknek:

- a) a program keretében meghirdetett pályázati felhívás alapján értékelték;
- b) megfelel az adott pályázati felhívás minőségi minimumkövetelményeinek; és
- c) költségvetési korlátok miatt nem finanszírozható az említett pályázati felhívás keretében.

Az a projekt, amely e bekezdés első albekezdésével összhangban kiválósági pecsét védjegyet nyert el, a közös rendelkezésekről szóló rendelet 73. cikke (4) bekezdésének megfelelően támogatásban részesülhet az Európai Regionális Fejlesztési Alapból vagy az Európai Szociális Alap Pluszból.

IV. FEJEZET

NYOMON KÖVETÉS, ÉRTÉKELÉS ÉS ELLENŐRZÉS

20. cikk

Nyomon követés és jelentéstétel

(1) A 3. cikkben megállapított célkitűzések megvalósítása terén a program által elért haladásra vonatkozó jelentéstételhez alkalmazandó minőségi és mennyiségi mutatókat a II. melléklet határozza meg.

(2) A program célkitűzéseinek megvalósítása terén a program által elért haladás hatékony értékelésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 22. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a nyomonkövetési és értékelési keretre vonatkozó rendelkezések kidolgozása céljából, többek között a II. mellékletnek a mutatók felülvizsgálata vagy kiegészítése céljából történő módosítása érdekében, amennyiben ez a nyomon követés és az értékelés érdekében szükséges.

(3) A teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy a program végrehajtásának és eredményeinek nyomon követésére vonatkozó adatokat hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék.

(4) Ennek érdekében az uniós források címzettjei és adott esetben a tagállamok számára arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

21. cikk

Értékelés

(1) A Bizottság értékeléseket végez rendszeres adatgyűjtésen, valamint az érdekelt felekkel és a kedvezményezettekkel folytatott konzultációk alapján, kellő időben ahhoz, hogy a döntéshozatali folyamatban ezen értékelések felhasználhatók legyenek.

(2) Mihelyt elegendő információ áll rendelkezésre a program végrehajtásáról, de minden esetben legkésőbb 2024. december 31-ig a Bizottságnak el kell végeznie a program időközi értékelését, amelynek többek között külső, független elemzéseken kell alapulnia. A Bizottság az időközi értékelésről szóló jelentést az időközi értékelés elvégzésétől számított hat hónapon belül benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(3) 2027. december 31. után, de legkésőbb 2029. december 31-ig a Bizottság elvégzi a program végső értékelését, amelynek külső, független szakértői munkán kell alapulnia. A Bizottság a végső értékelésről szóló jelentést a végső értékelés elvégzésétől számított hat hónapon belül benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(4) A Bizottság a (2) és (3) bekezdésben említett értékelések megállapításait az említett értékekkel kapcsolatos saját észrevételeivel együtt közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

(5) Az értékeléssel kapcsolatos jelentéstételi rendszernek biztosítani kell, hogy a program értékeléséhez szükséges adatokat hatékonyan, eredményesen, időben és a megfelelő részletezettségi szinten gyűjtsék. Az uniós források címzettjeinek az ilyen adatokat oly módon kell közölniük a Bizottsággal, hogy az megfeleljen más jogi rendelkezéseknek is. Így például a személyes adatok szükség esetén anonimizálni kell. Ennek érdekében az uniós források címzettjeire vonatkozóan arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

22. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 20. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása hétéves időtartamra szól 2021. január 1-jétől kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 20. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 20. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

V. FEJEZET

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

23. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és nyilvánosság

(1) Az uniós támogatás címzettjeinek fel kell tüntetniük az említett támogatások eredetét, és különösen a fellépések és azok eredményeinek népszerűsítése során biztosítaniuk kell az uniós támogatás láthatóságát azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle célközönségnek, köztük a médianak és a nyilvánosságnak, különösen a program nevének és a MEDIA ág keretében finanszírozott fellépések esetében a III. mellékletben foglaltak szerinti MEDIA logónak a feltüntetésével.

(2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez a programhoz, a program alapján végzett fellépésekhez és az elért eredményekhez kapcsolódóan.

(3) A program számára elkülönített pénzügyi források az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációhoz is hozzájárulnak, amennyiben e prioritások kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

24. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság (a Kreatív Európa bizottság) segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(3) A Kreatív Európa bizottság meghatározott formációkban ülhet össze a program különálló ágaihoz kapcsolódó konkrét témák megvitatása céljából.

25. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 1295/2013/EU rendelet 2021. január 1-jével hatályát veszti.

26. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Ez a rendelet nem érinti az 1295/2013/EU rendelet alapján megkezdett fellépések folytatását vagy módosítását, amely rendelet továbbra is alkalmazandó az említett fellépésekre azok lezárásáig.

(2) A program pénzügyi keretösszege fedezheti továbbá a program és az azon intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadásokat is, amelyeket az 1295/2013/EU rendelet alapján fogadtak el.

(3) Szükség esetén előirányzatok vihetők be a 2027 utáni uniós költségvetésbe a 8. cikk (5) bekezdésében meghatározott segítségnyújtási kiadások fedezésére a 2027. december 31-ig be nem fejezett fellépések lebonyolításának lehetővé tétele érdekében.

27. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt ...,

az Európai Parlament részéről
az elnök

...

a Tanács részéről
az elnök

...

I. MELLÉKLET

A PROGRAM KERETÉBE TARTOZÓ FELLÉPÉSEK LEÍRÁSA

1. SZAKASZ

Kultúra ág

A kultúra ág 5. cikkben említett prioritásait – többek között azzal a céllal, hogy javuljon az európai alkotások digitális és többnyelvű környezetben való terjesztése, adott esetben akár fordítás útján, az igénybe vett médium típusától függetlenül – a következő fellépések révén kell érvényesíteni, melyek részleteit – többek között a kis léptékű projektek esetében az esetleges magasabb társfinanszírozási arányokat – a munkaprogramok határozzák meg:

Horizontális fellépések:

A horizontális fellépések célja az összes kulturális és kreatív ágazat támogatása az audiovizuális ágazat kivételével közös európai szintű kihívásaik kezelésében. Így különösen, a horizontális fellépéseknek társfinanszírozást kell biztosítaniuk az együttműködésre, a hálózatépítésre, a mobilitásra és a nemzetköziesítésre irányuló transznacionális projektek számára, többek között rezidenciaprogramok, turnék, rendezvények, kiállítások és fesztiválok révén. A program keretében a következő horizontális fellépéseket kell támogatni:

- a) a kulturális és kreatív ágazatokban működő különböző méretű szervezeteket – beleértve a mikroszervezeteket és a kis méretű szervezeteket is –, illetve különböző országok ilyen szervezeteit tömörítő transznacionális együttműködési projektek, amelyek ágazati vagy ágazatközi tevékenységekre irányulnak;
- b) a kulturális és kreatív ágazatok különböző országokban működő szervezeteinek európai hálózatai;
- c) kulturális és kreatív páneurópai platformok;
- d) transznacionális mobilitás a művészek, valamint a kulturális és kreatív ágazatok szereplői körében, továbbá a kulturális és kreatív alkotások transznacionális áramlása;
- e) támogatás nyújtása – többek között kapacitásépítés tekintetében is – a kulturális és kreatív ágazatokban működő szervezetek számára, segítve őket abban, hogy nemzetközi szinten végezzenek tevékenységet;
- f) szakpolitikák kialakítása, végrehajtása és szakpolitikai együttműködés a kultúra területén, beleértve az adatszolgáltatás, a legjobb gyakorlatok cseréje, a kísérleti projektek és a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó ösztönzők révén.

Ágazati fellépések:

Az Unión belüli közös igényekre való reagálás érdekében támogatni kell a következő ágazati fellépéseket azokban a kulturális és kreatív ágazatokban – különösen a zenei ágazatban –, amelyeknek a sajátosságai vagy egyedi kihívásai a horizontális fellépéseket kiegészítő célirányosabb megközelítést tesznek szükségessé:

- a) a zenei ágazat támogatása: a sokszínűség, a kreativitás és az innováció előmozdítására irányuló fellépések a zene – és ezen belül az élő előadás – területén, különös tekintettel a teljes zenei kínálat forgalmazására és promóciójára Európában és Európán kívül, képzési tevékenységek, a zenében való részvétel és az ahhoz való hozzáférés, a teljes európai zenekínálat tekintetében a közönségszervezés, valamint az adatgyűjtés és -elemzés támogatása; Az említett fellépések építeni fognak az „A zene mozgatja Európát” kezdeményezés keretében szerzett tapasztalatokra és szakértelmre, és annak gyarapítását a továbbiakban is támogatni fogják;
- b) a könyvszakma és a kiadói ágazat támogatása: a sokszínűség, a kreativitás és az innováció előmozdítására szolgáló célzott fellépések, az európai irodalmi művek európai határokon belüli és azokon kívüli promóciója, többek között könyvtárakban, képzés és csereprogramok az ágazatban dolgozó szakemberek, szerzők és műfordítók számára, valamint transznacionális együttműködési, innovációs és fejlesztési célú projektek az említett ágazatban; az irodalmi művek fordítására és – amennyiben ez lehetséges – az irodalmi művek fogyatékosággal élő személyek számára hozzáférhető formátumra való adaptálására vonatkozó célirányos fellépések;

- c) az építészet és a kulturális örökség támogatása a minőségi épített környezet érdekében: célirányos fellépések az építészet és kulturális örökség szereplőinek mobilitása, kapacitásépítése és nemzetköziesítése céljából; a „Baukultur”, a társaktól való tanulás és a közönség bevonása a magas színvonalat szolgáló elveknek a kortárs építészeti és a kulturális örökséggel kapcsolatos beavatkozások keretében való terjesztése érdekében; támogatás nyújtása a kulturális örökség fenntartható megóvásához, regenerálásához és adaptív újbóli hasznosításához, valamint a benne rejlő értékek promóciójához ismeretterjesztési és hálózatiépítési tevékenységek révén;
- d) konkrét igények azonosítása esetén támogatás a művészi alkotás területéhez tartozó más ágazatok számára, ideértve a fenntartható kulturális idegenforgalom, valamint a formatervezési és divattervezési ágazatok kreatív vetületeinek fejlesztését és a művészi alkotás területéhez tartozó ezen más ágazatok Unión kívüli népszerűsítését és bemutatását elősegítő célzott fellépéseket.

Európa kulturális sokszínűségét és örökségét láthatóvá és kézzelfoghatóvá tevő konkrét fellépések, valamint a kultúrák közötti párbeszéd előmozdítása:

- a) Európa kulturális fővárosainak pénzügyi támogatása;
- b) a Európai Örökség cím pénzügyi támogatása és az Európai Örökség címet elnyert helyszínek közötti hálózatiépítési tevékenységek pénzügyi támogatása;
- c) uniós kulturális díjak;
- d) Európai Örökség Napok;
- e) olyan európai kulturális szervezetek – például zenekarok – támogatása, amelyek célja a fiatal, rendkívül ígéretes művészek képzése és támogatása, és amelyek inkluzív szemléletmódot alkalmaznak és nagy földrajzi lefedettséggel rendelkeznek, vagy közvetlen kulturális szolgáltatásokat nyújtanak az európai polgárok számára, széles körű földrajzi lefedettség mellett.

2. SZAKASZ

MEDIA ág

A MEDIA ágnak a 6. cikkben említett prioritásai keretében figyelembe kell venni az (EU) 2018/1808 irányelv követelményeit, valamint az országok között az audiovizuális tartalmak gyártása, terjesztése és az azokhoz való hozzáférés, valamint azok piacának mérete és sajátosságai, valamint a nyelvi sokszínűség terén fennálló különbségeket, és az említett prioritásokat az alábbi fellépések alapján kell érvényesíteni – amelyek részleteit a munkaprogramok határozzák meg:

- a) audiovizuális alkotások európai független produkciós vállalatok általi létrehozása a formátumok széles körében (például játékfilmek, rövidfilmek, filmsorozatok, dokumentumfilmek, narratív videojátékok) és számos különféle műfajban, változatos célközönséget – többek között a gyermekeket és a fiatalokat – megcélózva;
- b) innovatív és színvonalas televíziós tartalmak és sorozatjellegű történetek előállítása európai független produkciós vállalatok által, változatos célközönség számára;
- c) promóciós és marketingeszközök – többek között online eszközök és adatelemzés felhasználásával – történő alkalmazása az ismertség, a láthatóság és a határokon átnyúló hozzáférés növelése és az európai alkotások szélesebb közönséghez való eljuttatása érdekében;
- d) támogatás a nemzeti európai alkotások nemzetközi értékesítéséhez és forgalmazásához az összes platformon (pl. filmszínházakban, online), kis- és nagyléptékű produkciókat egyaránt megcélózva, többek között a több országra kiterjedő, összehangolt forgalmazási stratégiák alkalmazásával, bátorítva a feliratozást, szinkronizálást és adott esetben a hangzó leírási eszközök alkalmazását;
- e) a kulturális televíziós műsorokhoz való többnyelvű, online hozzáférés támogatása feliratozás révén;
- f) támogatás az audiovizuális szakemberek – köztük az alkotók – hálózatiépítési tevékenységeihez, valamint a vállalkozások közötti cserékhez az európai audiovizuális ágazatbeli tehetség gondozása és promóciója érdekében, valamint a közös európai és nemzetközi alkotások, illetve koprodukciók létrehozásának és terjesztésének elősegítése céljából;
- g) az európai audiovizuális szereplők tevékenységeinek támogatása az ágazatot érintő szakmai rendezvényeken és vásárokon, mind Európában, mind Európán kívül;

- h) a széles európai közönségnek szánt európai filmek és audiovizuális alkotások nemzeti határokon túli láthatóságának és elérhetőségének támogatása, különösen a fiatalok és a multiplikátorok körében, többek között vetítések szervezése révén, illetve az olyan európai díjakat támogató tájékoztatási, terjesztési és promóciós tevékenységek keretében, mint például a „LUX – az Európai Parlament és a European Film Academy európai közönségdíja”;
- i) a közönség – különösen a fiatal közönség – szervezése és bevonása, többek között a filmoktatási tevékenységeket elősegítő kezdeményezések révén;
- j) képzési és mentorálási tevékenységek az audiovizuális szakemberek azon képességének erősítése céljából, hogy alkalmazkodjanak a teljes értékláncra kiható új kreatív folyamatokhoz, piaci fejleményekhez és digitális technológiákhoz;
- k) olyan európai online videotéka-szolgáltatói hálózat vagy hálózatok, amelyek jelentős arányban kínálnak nem nemzeti európai alkotásokat;
- l) olyan európai fesztiválok és fesztiválhálózat(ok), amelyek jelentős arányban vetítenek nem nemzeti európai alkotásokat, megőrizve emellett identitásukat és egyedi arculatukat;
- m) olyan európai filmszínház-üzemeltetők – széles körű földrajzi lefedettséggel rendelkező – hálózata, amelyek jelentős arányban vetítenek nem nemzeti európai filmeket, és az európai filmszínházaknak az európai alkotások forgalmazásában betöltött szerepét erősítik;
- n) konkrét intézkedések a nemek audiovizuális ágazatban való kiegyensúlyozottabb részvételének előmozdítása érdekében, többek között tanulmányok, mentorálás, képzés és hálózatépítő tevékenységek;
- o) a szakpolitikai párbeszédnek, az innovatív szakpolitikai fellépéseknek és a legjobb gyakorlatok cseréjének támogatása, többek között elemzői tevékenységek, valamint megbízható adatok szolgáltatása révén;
- p) a tapasztalatok és a szakismeretek transznacionális cseréje, társaktól való tanulási tevékenységek és hálózatépítés az audiovizuális ágazat és a szakpolitikai döntéshozók között.

3. SZAKASZ

Szektorközi ág

A szektorközi ág 7. cikkben említett prioritásait a következő fellépések révén kell érvényesíteni – amelyek részletei a munkaprogramokban kerülnek meghatározásra:

Szakpolitikai együttműködés és tájékoztatási fellépések, amelyek:

- a) támogatják szakpolitikák kialakítását, a tapasztalatok és a szakismeretek transznacionális cseréjét, a társaktól való tanulási és közismertség-javítási tevékenységeket, a hálózatépítést, valamint a rendszeres párbeszédet az ágazatokon átívelően a kulturális és kreatív ágazatokban működő szervezetek és a szakpolitikai döntéshozók között;
- b) támogatják az ágazatokon átívelő elemző tevékenységeket;
- c) célja, hogy a társadalmi befogadásnak a kultúra segítségével történő előmozdítása tekintetében erősítsék a határkoon átnyúló szakpolitikai együttműködést és a szakpolitika kidolgozását;
- d) előmozdítják a programmal és a program hatálya alá tartozó témákkal kapcsolatos ismereteket, erősítik a polgárok körében végzett tájékoztatási tevékenységeket, valamint elősegítik az eredmények tagállami szinten túli átvitethetőségét.

A „kreatív innovációs labor” fellépések, amelyek:

- a) új alkotási módokat ösztönöznek a különböző kulturális és kreatív ágazatok találkozási pontjain, például kísérleti megközelítések és innovatív technológiák felhasználása révén;

- b) innovatív és – ahol csak lehetséges – a többnyelvűségi és szociális szempontokra is kiterjedő ágazatközi megközelítéseket és eszközöket mozdítanak elő a kultúra és a kreativitás – és azon belül a kulturális örökség – terjesztése, népszerűsítése és pénzben történő kifejezése, és az ahhoz való hozzáférés elősegítése érdekében.

A „programirodák” fellépések, amelyek:

- a) a programot nemzeti szinten népszerűsítik, az uniós szakpolitika keretében rendelkezésre álló pénzügyi támogatás különböző formáiról releváns tájékoztatást nyújtanak, valamint a kulturális és kreatív ágazatok szereplőinek segítséget nyújtanak a program keretében való támogatásra irányuló pályázáshoz, többek között a pályázati felhívásokhoz kapcsolódó követelményekről és eljárásokról való tájékoztatásuk és a bevált gyakorlatok megosztása révén;
- b) a potenciális kedvezményezetteket támogatják a kérelmezési eljárás során, a többi résztvevő általi mentorálást biztosítanak a programok új résztvevői számára, valamint előmozdítják a szakemberek, intézmények, platformok és hálózatok közötti, határon átnyúló együttműködést és a legjobb gyakorlatok cseréjét mind a program hatálya alá tartozó szakpolitikai területeken és a kulturális és kreatív ágazatokon belül, mind azok között;
- c) segítséget nyújtanak a Bizottság részére abban, hogy biztosítani tudja a polgárok és a kulturális és kreatív ágazat szereplői körében a program eredményeivel kapcsolatos megfelelő tájékoztatást és az eredmények terjesztését.

A hírmédia-ágazatot támogató, ágazatokon átívelő fellépések, amelyek:

- a) a hírmédia-ágazatbeli strukturális és technológiai változásokat kezelik a független és pluralista médiakörnyezet előmozdítása révén, többek között a média pluralizmusát és szabadságát fenyegető kockázatok és kihívások értékelésére irányuló független nyomon követés, valamint a közismertség-javító tevékenységek támogatása révén;
- b) a médiatartalmak magas színvonalát ösztönzik az együttműködés, a digitális készségek, a határokon átnyúló kollaboratív újságírás és a minőségi tartalom elősegítése révén, ezáltal hozzájárulva az újságírás szakmai etikájához;
- c) előmozdítják a médiaműveltséget annak érdekében, hogy a polgárok képesek legyenek a média igénybevételére és kritikus értelmezésére, valamint támogatják a médiaműveltséggel kapcsolatos szakpolitikák és gyakorlatok kapcsán történő tudásmegosztást és információcserét;
- d) konkrét intézkedéseket foglalnak magukban a nemek hírmédia-ágazatban való kiegyensúlyozottabb részvételének előmozdítása érdekében.
-

II. MELLÉKLET

A PROGRAM KÖZÖS MINŐSÉGI ÉS MENNYISÉGI HATÁSMUTATÓI

A program támogatásával létrejött transznacionális partnerségek száma és nagysága, a kedvezményezett szervezetek származási országának feltüntetésével.

Minőségi jellegű tényadatok a program általi támogatásnak köszönhetően a művészeti, üzleti és technológiai innováció terén megvalósult sikertörténetekről.

MUTATÓK

Kultúra ág

A programból nyújtott támogatással létrehozott transznacionális partnerségek száma és nagysága.

Azon művészek és a kulturális és kreatív ágazat azon szereplőinek száma, akik a programból nyújtott támogatásnak köszönhetően jutottak túl országuk határain, a származási országot és a nők arányát is feltüntetve.

Azon személyek száma, akik a program keretében támogatott európai kulturális és kreatív alkotásokhoz hozzáfértek, ideértve a nem saját országukból származó alkotásokat is.

A program által támogatott azon projektek száma, amelyek célcsoportját a társadalom peremére szorult csoportok alkotják.

A program által támogatott azon projektek száma, amelyekben harmadik országokból származó szervezetek is részt vesznek.

MEDIA ág

A program által támogatott európai, nem saját országból származó audiovizuális alkotásokat igénybe vevő személyek száma.

A program által támogatott tanulási tevékenységekben részt vevő azon személyek száma, akik – saját bevallásuk szerint – javítani tudták kompetenciáikat és foglalkoztathatóságukat, a nők arányát is feltüntetve.

A program támogatásával kifejlesztett, létrehozott és forgalmazott koprodukciók és az eltérő audiovizuális kapacitásokkal rendelkező országokból származó partnerekkel készült koprodukciók száma, költségvetése és földrajzi eredete.

A program támogatásával kifejlesztett, létrehozott, forgalmazott és kevesebb nyelvhasználót számláló nyelveken készült audiovizuális alkotások száma.

A nagyobb piacokon folytatott, vállalkozások közötti reklámtevékenységek által elért személyek száma.

Szektorközi ág

A megalakult transznacionális partnerségek száma és nagysága (a „kreatív innovációs labor” fellépés és a hírmédia ágazatot támogató, ágazatokon átívelő fellépésekre vonatkozó összetett mutató).

A programirodák által szervezett, a program népszerűsítését célzó események vagy tevékenységek száma.

A „kreatív innovációs labor” fellépés és a hírmédia ágazatot támogató, ágazatokon átívelő fellépések résztvevőinek száma, a női résztvevők arányának feltüntetésével.

III. MELLÉKLET

A MEDIA ÁG LOGÓJA

A MEDIA ág logója a következő:

Kreatív
Európa
MEDIA

A Tanács indokolása: A Tanács (EU) 14/2021 álláspontja első olvasatban a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából

(2021/C 169/02)

I. BEVEZETÉS

1. Az Európai Bizottság 2018. május 30-án elfogadta a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatát ⁽¹⁾.
2. Az Európai Parlament 2019. március 28-án elfogadta az első olvasatban kialakított álláspontját ⁽²⁾.
3. A Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. december 12-én nyilvánított véleményt ⁽³⁾ a javaslatról, a Régiók Bizottsága pedig 2019. február 6-án fogadta el véleményét ⁽⁴⁾.
4. A Tanács a 2018. december 20-i ülésén részleges (csak a cikkekre vonatkozó) általános megközelítést ⁽⁵⁾ fogadott el. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2019. április 17-én jóváhagyta az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalásokra vonatkozó megbízást (a preambulumbeküldéseket és a cikkeket egyaránt tartalmazó, teljes szöveg) ⁽⁶⁾. Négy alkalommal került sor háromoldalú egyeztetésre, és a legutóbbi, 2020. december 14-i háromoldalú egyeztetésen ideiglenes megállapodás született.
5. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2020. december 18-án jóváhagyta a háromoldalú egyeztetések eredményeként létrejött végső kompromisszumot ⁽⁷⁾.
6. Az Európai Parlament CULT bizottsága 2021. január 11-én jóváhagyta a szöveget.

II. CÉL

7. A program általános célja az európai kulturális és nyelvi sokszínűség és örökség megóvása, fejlesztése és népszerűsítése, valamint a kulturális és kreatív ágazatok versenyképességének és gazdasági potenciáljának növelése, különös tekintettel az audiovizuális ágazatra. Az egyedi célkitűzések közé tartozik az európai alkotások létrehozásának támogatását és az európai kulturális és kreatív ágazatok gazdasági, társadalmi és külső dimenziójának erősítését célzó európai szintű együttműködés, továbbá az európai audiovizuális ágazat versenyképességének, a szakpolitikai együttműködésnek és az innovációnak, valamint a médiapluralizmusnak és a médiatudatosságnak az előmozdítása.
8. A program megtartja elődje, a Kreatív Európa program (2014–2020) struktúráját, és ennek megfelelően a következő három különálló ágból áll: a kultúra ág, amely az audiovizuális ágazaton kívül minden más kulturális és kreatív ágazatot lefed, az audiovizuális ágazatra összpontosító MEDIA ág, valamint a szektorközi ág, amely az összes kulturális és kreatív ágazat között megvalósuló szektorközi tevékenységek támogatását célozza.

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

9. A Parlament és a Tanács a bizottsági javaslat alapján tárgyalásokat folytatott azzal a céllal, hogy olyan, korai második olvasatbeli megállapodás szülessen a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja alapján, amelyet a Parlament módosítások nélkül hagyhatna jóvá.

⁽¹⁾ 9170/18 + ADD 1.

⁽²⁾ HL C 108., 2021.3.26., 934. o.

⁽³⁾ HL C 110., 2019.3.22., 87. o.

⁽⁴⁾ HL C 168., 2019.5.16., 37. o.

⁽⁵⁾ 15618/18 + ADD 1.

⁽⁶⁾ 7526/19.

⁽⁷⁾ 13848/20.

10. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjának főbb elemei – melyekről a háromoldalú egyeztetések során megállapodás született a társjogalkotók között – a következők:

Főbb kérdések

11. Irányítás

Az Európai Parlament aggályainak adott hangot a program irányításával kapcsolatban, továbbá jelezte: meg kívánja előzni azt, hogy a programozási időszakban előzetes beleegyezése nélkül indulhassanak kezdeményezések. A társjogalkotók megállapodásra jutottak arról, hogy az I. mellékletben (*A program keretébe tartozó fellépések*) megállapítják az intézkedések zárt listáját, amely tartalmát tekintve meglehetősen részletes, így a rugalmasság kizárólag a végrehajtás szintjén jelenik meg. Új intézkedéseket kizárólag a rendelet módosítására irányuló, a Bizottság által benyújtandó javaslatok útján lehet majd bevezetni. Ez biztosítja, hogy a program időtartama alatt mindkét társjogalkotó részt tudjon venni a politikailag releváns döntések meghozatalában. A munkaprogramokat végrehajtási jogi aktus útján kell majd elfogadni, a programbizottság pedig továbbra is tagállami ellenőrzési mechanizmusként működik majd. A nyomkövetési és értékelési keretre vonatkozó rendelkezések kidolgozása – ezen belül a II. mellékletnek a mutatók felülvizsgálata vagy kiegészítése érdekében történő módosítása – felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén történik majd.

12. Költségvetés

A társjogalkotók közötti megállapodás megegyezik az Európai Tanács által a 2021–2027-es időszakra szóló MFF keretében jóváhagyott pénzügyi keretösszeggel (folyó áron 1 842 000 000 EUR), amely (az EU, Euratom) 2020/2093 rendelet 5. cikke szerinti programspecifikus kiigazítás eredményeként) 2018-as áron 600 000 000 EUR összegű kiegészítő allokációval egészül ki. A két társjogalkotó abban is megállapodott, hogy a programágankénti elosztás ugyanazon modell szerint történik majd mind a pénzügyi keretösszeg, mind a kiegészítő allokáció esetében: legalább 33 %-ot a kultúra ághoz tartozó célkitűzésre, legalább 58 %-ot a MEDIA ághoz tartozó célkitűzésre, legalább 9 %-ot pedig a szektorközi ághoz tartozó célkitűzésre kell fordítani.

13. Vissza nem térítendő támogatás pályázati felhívás nélküli odaítélésére jogosult jogalanyok

A programban való részvételre jogosult jogalanyok körének meghatározásakor a Bizottság két olyan szervezetet javasolt, amelyek pályázati felhívás nélkül részesülhetnek vissza nem térítendő támogatásban: az Európai Filmakadémia és az Európai Unió Ifjúsági Zenekara. Míg a Parlament eredeti álláspontja a Bizottságéhoz hasonló volt, mivel az Európai Filmakadémia kimondottan a LUX filmdíjhoz kapcsolódó tevékenységei összefüggésében szerepelt benne mint verseny nélküli, közvetlen támogatásra jogosult jogalany, a Tanács eredeti álláspontja kevésbé volt támogató, és a közfinanszírozáshoz való hozzáférés előfeltételeként a tisztességes versenyt hangsúlyozta. A tárgyalások eredményeképpen létrejött szöveg nem tartalmaz olyan kijelölt kedvezményezetteket, amelyek pályázati felhívás nélkül részesülhetnek vissza nem térítendő támogatásban. Ennek ellenére kifejezetten utal a LUX filmdíjra azon intézkedések között, amelyek révén a MEDIA ág prioritásait meg kell valósítani (I. melléklet). Ami az Európai Unió Ifjúsági Zenekarát illeti, a szöveg a) a (40) preambulumbekzdésben rámutat a zenekar különleges státuszára, továbbá b) az I. mellékletben lehetőséget biztosít a zenekar támogatására (a LUX filmdíjéhoz hasonló megoldással). A Bizottság ezenfelül szándéknyilatkozatot adott ki az Európai Unió Ifjúsági Zenekaráról.

14. Egyenlő versenyfeltételek

E hosszas viták tárgyát képező kérdésben a Tanács álláspontjának főbb elemei a következők:

- az egyenlő versenyfeltételek elve kizárólag a MEDIA ágra alkalmazandó;
- annak elismerése, hogy figyelembe kell venni az audiovizuális tartalmak előállítása és terjesztése, továbbá az ilyen tartalmakhoz való hozzáférés és a fogyasztási szokások terén az egyes országok közötti különbségeket és különösen a nyelvi és földrajzi sajátosságokat;
- azon cél, hogy az európai tehetségek – függetlenül attól, hogy hol élnek – támogatást kapjanak ahhoz, hogy tevékenységüket határokon átnyúlóan és nemzetközi szinten végezzék;
- az „egyenlő versenyfeltételek” elvének két mutatóban való megjelenítése (a mutatók információkat szolgáltatnak a program fontos elemeiről, és a program teljesítményének értékelésére szolgálnak).

15. A zenei ágazat kezelése

A megállapodás szerinti szöveg az egyszerűsített (13) perambulumbekkezdésben és a kultúra ághoz tartozó ágazati fellépések listájának bevezető fordulatában szereplő hangsúlyos hivatkozásban említi a zenei ágazatot. A Bizottság javaslatának megfelelően a zenei ágazat külön ágazati fellépést igénylő ágazatként került meghatározásra a könyvszakma és a kiadói ágazat, az építészet és a kulturális örökség, valamint a művészi alkotás területéhez tartozó más, sajátos szükségletekkel rendelkező ágazatok mellett.

16. Inkluzivitás

A megállapodás szerinti szövegbe beillesztésre került a társadalmi befogadásra mint a program horizontális elemére való új hivatkozás (3. cikk – *A program célkitűzései*).

Egyéb kérdések

17. A társjogalkotók megállapodtak abban, hogy megtartják a MEDIA logót, amelynek vizuális megjelenítését a szöveg új melléklete tartalmazza.
18. Ami a harmadik országok részvételét illeti, a tárgyalások eredményének megfelelően a MEDIA és a szektorközi ághoz részt vevő minden harmadik országnak meg kell felelnie az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvben fogalt feltételeknek. Az európai szomszédságpolitika országai kellően indokolt esetben mentességet kaphatnak e kötelezettség alól. Átmeneti időszak áll majd azon EGT-tag EFTA-államok, továbbá tagjelölt vagy potenciális tagjelölt országok rendelkezésére, amelyek teljes mértékben részt vettek a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló programban, hogy nemzeti jogukat hozzáigazítsák az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló felülvizsgált irányelvhez. A kultúra ághoz részt vevő harmadik országoknak csak programirodák létrehozására van lehetőségük.
19. A többéves pénzügyi kerettel kapcsolatos valamennyi dokumentumra vonatkozó horizontális megközelítést biztosítandó több rendelkezés is módosult. Ezek különösen az 1. cikkben a program időtartamának a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret időtartamához történő hozzáigazítását, a harmadik országok részvételét, az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, a kiválósági pecsétet, a kumulatív és alternatív finanszírozást, valamint a visszamenőleges hatályt érintik.

IV. ÖSSZEGZÉS

20. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja teljes mértékben tükrözi a Tanács és az Európai Parlament közötti tárgyalások során – a Bizottság segítségével – kialakított kompromisszumot. Ezt a kompromisszumot megerősíti az a levél, amelyet az Európai Parlament CULT bizottságának elnöke küldött az Állandó Képviselők Bizottsága elnökének 2021. január 15-én. Ebben a levélben a CULT bizottság elnöke jelzi, hogy amennyiben a Tanács hivatalosan továbbítja a Parlamentnek az elfogadott álláspontját, javasolni fogja a plenáris ülésnek, hogy a Parlament második olvasata során – a jogász-nyelvészeti ellenőrzést követően – módosítás nélkül fogadja el a Tanács álláspontját.
-

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU